

FORSVARSMINISTERIET

Statsrevisorernes Sekretariat
Christiansborg
1240 København K

FORSVARSMINISTEREN

25. januar 2011

MINISTERREDEGØRELSE TIL BERETNING 18/2009 OM STATSREGNSKABET FOR 2009

Jeg fremsender hermed min redegørelse til beretning 18/2009 om revisionen af statsregnskabet for 2009. Redegørelsen omhandler de foranstaltninger og overvejelser, beretningen har givet anledning til på Forsvarsministeriets område. Redegørelsen er samtidig sendt til rigsrevisor.

Jeg tager Rigsrevisionens supplerende oplysninger samt statsrevisorernes kritik til efterretning og vil fremadrettet sikre, at der er fokus på disse problemstillinger i Forsvarsministeriet og i ministeriets myndigheder.

Jeg noterer mig samtidig, at Rigsrevisionen finder, at Forsvarskommandoen gennem en årrække har arbejdet på at forbedre en række forhold i relation til regnskabsafleggelsen og økonomistyringen.

Jeg hæfter mig desuden ved, at Forsvarsministeriets regnskab samlet set er rigtigt, og at Rigsrevisionen har afgivet erklæring om Forsvarsministeriets regnskab uden forbehold.

Væsentlige mangler ved Forsvarskommandoens økonomistyring

Rigsrevisionen finder, at Forsvarskommandoens budgetlægning og ledelsesinformation ikke fuldt ud understøttede en hensigtsmæssig økonomistyring, idet den nuværende budgetlægningsproces ikke sikrede en tilstrækkelig sammenhæng mellem de planlagte opgaver og de samlede ressourcer i budgetlægningen. I Forsvarskommandoens og Forsvarets Materieltjenestes ledelsesinformation, som blev anvendt til den løbende ledelsesmæssige opfølgning, var der ligeledes ikke tilstrækkelig sammenhæng mellem ressourcer, aktiviteter/opgaver og økonomi.

Tilsvarende finder Statsrevisorerne, at det er kritisabelt, at Forsvarskommandoens økonomistyring – trods forbedringer – fortsat må vurderes som mangelfuld.

Jeg tager kritikken til efterretning. Forsvarskommandoen har oplyst, at en række tiltag er iværksat på området:

Forsvaret har efter bevillingsoverskridelsen i 2008 målrettet arbejdet for at forbedre økonomistyringen. I 2009 har der været særligt fokus på at udvikle nye redskaber til Forsvarskommandoens controlling af underlagte myndigheder. Dette fokus har bidraget til, at der er større kvalitet i controllingen.

Samtidig har Forsvarskommandoen igangsat et arbejde med at udvikle årsprogrammet med henblik på at sikre stærkere sammenhæng mellem aktiviteter og udgifter i budgettet.

For at understøtte formålet med det nye årsprogram er der fastlagt en ny og fremrykket tidsplan for udarbejdelse af årsprogrammet. Dette vil sikre en tæt og entydig sammenhæng mellem finanslovens rammer og Forsvarskommandoens årsprogram, herunder budgetter. Årsprogramsprocessen er endvidere tilrettelagt sådan, at der tages udgangspunkt i forsvarets opgavekompleks i form af de planlagte og forventede operative opgaver.

Controllingen af ovenstående vil ske på et detaljeret niveau, hvor der følges op på, hvor mange ressourcer der anvendes på løsningen af de opgaver, der er budgetteret på.

Der er endvidere iværksat et arbejde med at nedbryde forsvarets udgifter til opretholdelse af indsættelsesevnen. En nedbrydning af denne opgave vil være et væsentligt led i at kunne kæde opgaver og ressourcer sammen for de operative kommandoer, herunder adskille udgifter anvendt til at opretholde beredskaber, samt opstille produktionsmål for hele de operative kommandoers virke.

Forsvarskommandoen har i forbindelse med konsolideringen af forligsaftalen for 2010-2014 implementeret et nyt planlægningsværktøj i form af en "periodeplan". Periodeplanen skal understøtte de fremadrettede rammer for Forsvarskommandoens styringsopgaver i forbindelse med såvel resultat, produktion, organisation og økonomi.

Den grundlæggende tanke med periodeplanen er at skabe sammenhængende styring på tværs af forsvaret. Sammenhængen mellem aktiviteter, opgaveløsning og ressourceanvendelsen har været helt centralt i udarbejdelsen af periodeplanen.

Jeg noterer mig Forsvarskommandoens fortsatte bestræbelser på at forbedre regnskabsaflægningen og økonomistyringen, og jeg er tilfreds med det store fokus på området.

Forsvarets Materieltjenestes budgetlægning og ledelsesinformation

Rigsrevisionen anfører, at Forsvarets Materieltjeneste havde implementeret nye forretningsgange for budgetopfølgning i 2009, og at disse medvirkede til at sikre, at Forsvarets Materieltjeneste i højere grad kunne styre sin økonomi.

Konsolidering og udvikling af styringen er fortsat i 2010. Samlet er der ifølge Forsvarskommandoen:

- Sket en hel central styrkelse af dispositionsregnskabet gennem et fortsat arbejde med korrekt registrering af indkøbsordrer og forpligtelser.
- Implementeret nye kontroller, der betyder, at der kun kan disponeres for prioriterede og budgetlagte anskaffelser.
- Sket en central udvikling og systematisering af økonomisk opfølgning og kontrol samt ledelsesrapportering.
- Implementeret faste processer for løbende gennemgang af budgetter og disponeringer, herunder implementering af chefen for Forsvarets Materieltjenestes kvartalsmøder med detaljeret budgetgennemgang af hele materielbudgettet.

Vedrørende ledelsesinformationen viste revisionen, at der fortsat ikke var en sammenkobling mellem den finansielle og ikke-finansielle ledelsesinformation i Forsvarets Materieltjeneste. Rigsrevisionen vurderede herunder, at den ikke-finansielle ledelsesinformation ikke var tilstrækkeligt systematisk og struktureret og dermed ikke gav et tilstrækkeligt overblik. Det noterer jeg mig.

Forsvarskommandoen har oplyst, at der med ovenstående punkter er etableret et regime, der på en systematisk og struktureret måde giver et bedre overblik end tidligere.

Jeg kan oplyse, at der i samarbejde med Finansministeriet er iværksat forskellige budgetanalyser, herunder af forsvarrets økonomistyring. Jeg forventer i den forbindelse, at også den økonomiske styring i Forsvarets Materieltjeneste vil blive adresseret.

Revision af it ved Forsvarskommandoen

Rigsrevisionen vurderede, at Forsvarskommandoens it-styring og generelle it-sikkerhed på de reviderede områder i Forsvarskommandoen ikke var helt tilfredsstillende. Det tager jeg til efterretning.

Forsvarskommandoen har på den baggrund iværksat en række tiltag på området samt påbegyndt udarbejdelse af en samlet beskrivelse af informatikstyringen. Herved forventes at skabe grundlag for en bedre styring og et bedre overblik til brug for alle interessenter.

I forhold til de specifikke kritikpunkter har Forsvarskommandoen oplyst, at følgende tiltag er iværksat:

- Opdatering af Forsvarsministeriets informatikstrategi for perioden 2011-2014, herunder udarbejdelse af tilhørende handlingsplaner.

- Udarbejdelse af en risikovurdering for det samlede informatikområdes udvikling.
- Opdatering af direktiver og øvrige bestemmelsesgrundlag i relation til informatikstyring, informatiksikkerhed og autorisationsstyring.
- Opdatering af sikkerhedsdokumentation i forbindelse med skift af driftsleverandør for ressourcestyringssystemet DeMars.
- Udarbejdelse af informatikbaserede værktøjer til understøttelse af myndighedernes kontrol og rapportering på autorisationsområdet.
- Udarbejdelse af procedure for anvendelse af kompenserende kontroller i forbindelse med autorisationsstyring.
- Justering af sikkerhedsofficersuddannelsen.

Jeg noterer mig, at Forsvarskommandoen har iværksat en række tiltag på området og vil fortsat følge sagen.

Farvandsvæsenets regnskab

Rigsrevisionen har afgivet en supplerende bemærkning om Det Statslige Lodsvæsen under Farvandsvæsenet. Rigsrevisionen oplyser, at genopretningsplanens mål for Det Statslige Lodsvæsens økonomi ikke er opfyldt i 2009.

Som det fremgår af Rigsrevisionens beretning, har Farvandsvæsenet sat økonomien i Det Statslige Lodsvæsen under skærpet overvågning. Farvandsvæsenet vil desuden rapportere hyppigere til ministeriet om arbejdet med at reducere omkostningerne i Det Statslige Lodsvæsens virksomhed. Det er min forventning, at Det Statslige Lodsvæsen i 2010 vil opnå et beskedent overskud, og ministeriet vil fortsat følge udviklingen.

Med venlig hilsen

Gitte Lillelund Bech

/Morten Brodersen